

Forfatter: Brorson, Hans Adolph

Titel: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Citation: Brorson, Hans Adolph: "Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956", i Brorson, Hans Adolph: *Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956*, 1951-56, s. 105. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brorson03grval-shoot-idm140139964500160/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Svane-Sang ; Lissabon ; Mindre digte ; Prosaskrifter ; Tillæg : Paul Diderichsen: Filologisk redegørelse. Arthur Arnholtz: Brorsons vers- og sangkunst. - 1956

Ja endog paa Nød og Striid,
Da din Frelse er tilstæde.
Derfor mod de sidste Ting
Gjør med Jorden Himmel-Spring.

Nr. 342. - LIX.

Pilgrims Marche paa deres Vandring igiennem Tidens Nat.
Med alternativ Chor.

1.

Langt oven for den Taage-Skyc
Af Babylon, den gamle Bye,
Der er Jerusalem, det nye,
Guds Pilgrimes Lye.

75

Hver Gade er af Guld al heel,
Hver Grundvold-Steen en stor Juveel;
Hvad da den Bygnings Overdeel
Af plaf u-tænkelig Paneel!
For Pilgrime sabne staae
Tolv Porte med tolv Engle paa.
I den man aldrig Natten saae.
Hvad Nat! hvor GUD paa Ærens Stoel,
Og Lammets selv er deres Soel.
Merk, Zoars Søvn-Boel!

2, 3: Også *Nød og Striid* hører til forvarserne, Mt. 24, 6 ff., 19 ff.; der kan hermed være tænkt på den preussiske syvårskrig 1756-63. — 2, 4: *da*] fordt, hører til *see din Glæde* i 1, 2. — 2, 5-6: *Jordens Himmel-Spring* er vel jordryste'erne; det tilsvarende for de kristne er glædespring; *mod de sidste Ting*] hen mod den yderste dag.
Nr. 342 — LIX. Original. — 1, 2: *Babylon*] symbolsk navn på den gudijendiske verdensstad i Johannes Åbenbaring (14, 8; 16, 19; 17, 5; 18, 19, 21), her betegnelsen for den vantro verden. — 1, 5: *Joh. Åb. 21, 21; af heel*] helt og fuldstændig; *al* er forstærkende, jfr. nr. 72, 11, 1; 350, 1, 12. — 1, 6: *Joh. Åb. 21, 19-20; Juveel*] ædelsten. — 1, 7: *Hvad må da ikke bygningens overdel være!* — 1, 8: *plaf*] fuldstændig; *Paneeel*] vægbeklædning (af kostelige materialer). — 1, 10: *Joh. Åb. 21, 12. — 1, 12-13: Joh. Åb. 21, 23; 22, 5; hvad Nat!*] hvor kan der være tale om nat? — 1, 14: *merk*] læg mærke dertil. *Zoars Søvn-Boel*] Udtrykket må sikkert — ligesom de to foregående digte — forstås ud fra tanken på Lissabonkatastrofen. Zoar var en lille by, som Gud skånnede, da den store naboby Sodoma gik under, 1. Mos. 19, 17-25. På samme måde er Danmark blevet skånet, da jordskælvet ødelagde Lissabon. Dette skulle vække folket til at rette sindet mod det ny Jerusalem (derfor: *merk*); men Brorson hævdes over, at man er for søvrig til sådanne alvorlige tanker. *Boel* bruges næsten kun som betegnelse for en mindre landejendom; her står det vel nedsettende om en lille hække; måske kan det dog betyde bolig, jfr. Kingo: »At Christ Retfærdighedens Sool Hand har i mig et skinn-Boole, Slunge-Koor 1, 7. Murgen-Sang, 5, 5-6. Se Arlaud, s. 309.

Chorus.

O vaager op af Drømmø,
I Folk ved Sodoms Egn!
Og seer, hvad I vil dømmø
Om disse Tidens Tegn.
Hvor Lyse-Stagen alt
Er flyttet bort
Fra mangen Ort,
Da Folk i Søvnø fall.

2.

See af dem alle, som fik Bud,
Gik nogle faa af Babel ud,
Fik Ordenen af: FRIE FOR SKUD,
Og rejste saa med GUD.
Men Sathan af sin Slange-Krog
En blandet Gudsfrøgt foreslog,
Den Gift endeel tilbage drog,
Som havde tabt sin Rejse-Bog.
Hvor mungen een sig hildte ind 76
At have et bevæbnet Sind,
Og kom dog ej i Staden ind.

Chorus, 1, 1: *vaager*] vågn. — Chorus, 1, 2: *ved Sodoms Egn!* atter betydning til Lissabon, der svarer til Sodoma; ulykken var ikke langt fra os andre; *ved*] nær ved; man må huske, at Lissabons jordskælv mærkedes tydeligt her i Danmark. — Chorus, 1, 3-4: Mt. 16, 2-3; jfr. nr. 340, 1, 3; *seer*] se til, tænk over. — Chorus, 1, 5-8 kan være en bisætning, der med *hvor* er knyttet til *disse Tidens Tegn* som en nærmere forklaring; man må så tænke komma efter *Tegn*. Men det er også muligt, at disse linier er en hovedsætning, og at man skal tænke udåbning efter 1, 8; meningen bliver da: »Hvor er dog lysestagen allerede flyttet bort o. s. v. l., jfr. 2, 9-II, der netop har et sådant *hvor*. Billedet af lysestagen, der flyttes, er fra Joh. Åb. 2, 5, hvor det vistnok betyder, at en menighed udslættes af menighedernes til, jfr. Joh. Åb. 1, 20. Kunne der hermed være tænkt på de østerlandske menigheders skæbne ved muhammedanernes irakstrængen, der jo for Brorson ikke lå så langt tilbage? Han kan dog også have taget udtrykket mere ubestemt om, at en menighed mister sin kraft til at være et lys for verden, Mt. 5, 14, og i så fald kan han have tænkt på den overskåntugende vantro i samtiden: Voltaire, Frederik II, jfr. nr. 343, 1, 3-6, *Ort*] sted. — 2, 1: *fik Bud*] vel med tanken på Lot, der fik bud om at forlade Sodoma, 1. Mos. 19, 12 flg. — 2, 3: *Ordenen*] der tænkes på en ridderorden; *Frie for Skud*] ordenens devise: »skudfri, usårlige. — 2, 4: *rejste*] til det ny Jerusalem. — 2, 5: *af*] fra; *sin Slange-Krog*] Satan ligger som slangen ubemærket i en krog. — 2, 6: *en blandet Gudsfrøgt*] blandet med verdens væsen. — 2, 7: *tilbage*] til Babel. — 2, 8: *Rejse-Bog*] rejsehåndbog med vejledning om fremmed land (ODS); i så fald menes Bibelen; senere måske dog = pas. — 2, 10: *bevæbnet*] mod fjendens angreb. — 2, 11: *Staden*] det ny Jerusalem.

Der klages ofte: Blevet ti
Ej alle rensede og frie,
Hvor ere da de Ni?

Chor.

GUds Pillegrime-Skare,
Paa hvert et Pied giv Agt!
Her er saa mangen Snare
Paa alle Sider lagt.
Følg Naadens klare Skin
I Ordets Spør;
Thi uden for
Er Dødens mørke Trin.

3.

Er Himlen altid vist vort Maal,
Vort Forset, som Magnete-Naal?
Er Troen sterkere end Staal,
Og Kierlighed end Baal?
Hvad hjælper Vext, som ej vil groe,
At bygge, og dog aldrig boe,
At komme løs, dog ej til Roe?
Vor Løsen er: TIL DØDEN TROE.
Nu Landsmand! munter, vaag og beed,
Glem aldrig, hvad vor Goel leed,
Og lad ham see Bestandighed,
At vi paa Jorden udenlands
Har Zion kun i Hu og Sands,
Og Livets Brude-Krands.

77

2, 12-14: Lk. 17, 17-18. — Chor, 1, 6: *Ordets Spør*] det spør, som Guds ord har afstukket. — Chor, 1, 8: *Trin*] vej. — 3, 2: *vort Forset*] kan næppe være apposition til *vort Maal*; men meningen må være: »Er vort forset (om at nå himlen) som magnetnålen (kompasset), der er bestemmende for vor kurs?« Tænk kommet efter *Forset* bort. — 3, 4: *end Baal!*] sådan, at kærligheden ikke viger tilbage for martyrbålet, hvis dette skulle blive krævet. — 3, 5-7: en række selvmødelgelser, som gør kristenlivet umuligt. — 3, 7: *komme løs, dog ej til Roe*] komme løs fra verdenslivet, men ikke komme til ro i Gud. — 3, 8: *Løsen*] løsen; *Til Døden troe*] Joh. Åb. 2, 10. — 3, 9: *nu Landsmand*] soldatersprog; der tænkes på det himmelske føderland; *munter*] lyrig; *vaag og beed*] Mt. 26, 41. — 3, 10: *Goel*] forløser, befrier. — 3, 11: *Bestandighed*] udholdenhed, jfr. nr. 220. — 3, 13: *Zion*] = det nye Jerusalem.

Chor.

Hvad est du dog af Glæde
O søde Salem! fuld.
Hvor længes vi at træde
Paa Gaderne af Guld.
Ej! Pilgrim, kun fort
En hiden Tiid,
Saa staaer du bliid
I Salems Perle-Port.

Nr. 343. - LX.

I.

Op min Aand, op fra dit Leer!
Aftenen begynder.
Verden synker daglig meer
Ned i alle Synder.
Neppe har Guds Ords Foragt
Forhen havt saa stor en Magt.

2.

Naar man først har jaget bort
Baade Raad og Læge,
Og den aabne Gravens Port
Ej endnu kan spæge;
Hvad for Redning er der da 78
For det blinde Sodoma?

Chor, l. 2: *Salem* Jerusalem. — Chor, l. 5: *fort!* fremad. — Chor, l. 7: *blid* glad.
— Chor, l. 8: Job. Ab. 21, 21.
Nr. 343 — LX. Original. — 1, 1: *dit Leer!* måske dit legeme, snarere dog den usle verden, hvori du lever, se nr. 197, 8, 4; 284, 11, 8. — 1, 2: *Aftenen* verdens aften. — 1, 3-6; jfr. nr. 304; 342, Chorus (etter vers 1), l. 5-8. — 2, 2-5: og når det at stå over for den åbne grav ikke endnu (ved verdens aften) kan gøre mennesker spæge (spæge el. tømme dem), hvad redning er der så? Med *den aabne Gravens Port* tænkes der vel igen på Lissabon.